

# ALDER&SOUND

Alder & Sound | Eteläesplanadi 8 | FI-00130 Helsinki | [firstname.lastname@aldersound.fi](mailto:firstname.lastname@aldersound.fi) | [www.aldersound.fi](http://www.aldersound.fi)

*Tier 1 Finnish Tax Firm in 2018 & 2017 | The Finnish Transfer Pricing Firm of the Year in 2017, 2015 & 2011 | The European Tax Technology Firm of the Year in 2017*

# Verotuksen perusteet

Eri yritysmuotojen verotus: elinkeinonharjoittaja, yhtymä

Aalto-yliopisto, tiistai 12.11.2019 klo 13:15-14:45

# Eri yritysmuodot

- Yritysmuodot voidaan verotuksen näkökulmasta jakaa kolmeen ryhmään
  - Yksityiset elinkeinonharjoittajat (toiminimet) → verotuksen termein **liikkeen- tai ammatinharjoittaja**
  - Henkilöyhtiöt eli avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö → verotuksen termein **elinkeinoyhtymä**, usein pelkkä **yhtymä**
  - Osakeyhtiöt → osakeyhtiö on **yhteisö** eli osakkeenomistajistaan erillinen verovelvollinen

# Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Yrittäjän saama tulo verotetaan pääpiirteissään samojen periaatteiden (ts. jako ansio- ja pääomatuloon) mukaisesti yritysmuodosta riippumatta
  - yksityisen elinkeinonharjoittajan elinkeinotoiminnan tulos verotetaan hänen tulonaan
  - avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tulos verotetaan yhtiömiesten tulo-osuuksina
  - osakeyhtiö on erillinen verovelvollinen, mutta osakkaan saama osinko verotetaan hänen tulonaan
  - Yrittäjätasolla jako **ansio- ja pääomatuloksi**
  - Keskeinen ero: osakeyhtiö on osakkaasta **erillinen verovelvollinen**, jolla on oma verotettava tulo, ja osinkoa verotetaan osakkaan tulona vasta, kun se jaetaan osakkaalle

# Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Yrittäjän verorasitus voi kuitenkin käytännössä muodostua hyvin erilaiseksi käytetystä yritysmuodosta riippuen, eikä ole yleispätevää totuutta, mikä on verotuksellisesti edullisin yritysmuoto
- Tilanne voi vaihdella vuosittain riippuen yritystoiminnasta (laajuus, kannattavuus jne.) ja yrittäjän tilanteesta (harjoitetaanko yksin vai perheen kanssa, muut tulot, rahan tarve yksityistaloudessa jne.
- Lisäksi eteen voi tulla "poikkeuksellisia" tilanteita, toiminnan lakkauttaminen, myynti, sukupolvenvaihdokset jne.
- Verolainsäädännön muutokset voivat muuttaa eri yritysmuotojen keskinäistä edullisuutta

# Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Eri yritysmuotojen verotuksellista edullisuutta voidaan kuitenkin haarukoida varsin hyvin, kun tiedetään/arvioidaan
  - Yritystoiminnan kannattavuus (voiton määrä)
  - Toimintaan sitoutuvat/käytettävissä olevat nettovarat
  - Osakkaan taloudellinen tilanne/tarpeet (yksityistalouteen tarvittava voitonjako, muut tulot)
- Yleensä valintatilanne on: osakeyhtiö vai joku muu?
- Muut yritysmuodot voidaan muuttaa osakeyhtiöksi veroneutraalisti (ns. toimintamuodon muutos) mutta osakeyhtiötä ei (kyseessä osakeyhtiön purku, josta aiheutuu veroseuraamuksia)

# Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Karkeasti voidaan todeta, että osakeyhtiön verotuksellinen edullisuus on sitä suurempi,
  - Mitä suurempaa voittoa yritystoiminta tekee
  - Mitä enemmän yritystoimintaan sitoutuu/on käytettävissä nettovaroja
  - Mitä vapaammin osakkaan taloudellinen tilanne antaa myöden optimoida voitonjakoa yrityksen elinkaaren aikana (kohtuullisen palkan nostaminen, alhaisesti verotettujen osinkojen hyödyntäminen, tulon jättäminen yhtiöön jne.)
- Käänteisesti osakeyhtiön verotuksellinen etu on pienempi tai se poistuu, jos toiminnan voitollisuus on pieni, nettovaroja on vähän ja voitto tarvitaan vuosittain yksityistalouden rahoittamiseen

# Yritysmuodon vaikutus verotukseen

- Eri yritysmuotojen keskeiset verotukselliset erot liittyvät:
  - Verovelvollisuuteen (yrittäjä/osakas vai yhtiö)
  - Yrityksen verotettavan tuloksen laskentaan
  - Tappioiden käyttämiseen
  - Yritysmuodon muutosten ja toiminnan lopettamisen verokohteluun
  - Yrittäjän/osakkaan verotukseen
- Keskeisin toimintamuotoon vaikuttava verotuksellinen tekijä on yleensä **yrittäjän/osakkaan verotus**
  - ➔ muillakin eroilla voi olla merkitystä, mutta ne eivät yleensä ratkaise toimintamuodon valintaa



# Yksityinen elinkeinonharjoittaja



# Pääpiirteet

- Elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa, joka muodostaa sitä harjoittavan henkilön elinkeinotulolähteen (EVL)
- Voi olla rekisteröity toiminimi mutta ei pakko
- Usein ennakkoperintärekisterissä
- Kirjanpitovelvollisuus
- Pienten yritysten yritysmuoto
- Tulot ja menot pidettävä kirjanpidollisesti erillään yrittäjän elantomenoista (yksityismenoista)
- Yksityisotto (ts. rahan nostaminen) yritystoiminnasta on vapaata ja verotonta

# Jaettava yritystulo

- ▶ Elinkeinotoiminnan tulos (=tulot-menot) otetaan huomioon yrittäjän omassa tuloverotuksessa jaettavana yritystulona, joka jaetaan verotettavaksi
  - pääomatulona ja
  - ansiotulona
- ▶ V. 2017 alkaen ns. yrittäjävähennys = 5 % yritystulosta verovapaata
- ▶ Jakamisen perusteena on elinkeinotoiminnan nettovarallisuus (nettovarallisuuden laskentaan palataan myöhemmin)
- ▶ Yrittäjän elantomenot (yksityismenot) eivät ole vähennyskelpoisia elinkeinotoiminnan tulosta laskettaessa.

# Pääomatulo- ja ansiotulo-osuus

- **Pääomatulo-osuus:** jaettavasta yritystulosta 20 %:n vuotuista tuottoa vastaava osuus verovuotta edeltävän verovuoden nettovarallisuudesta laskettuna
  - Voi valita myös 10 % tai 0 % tuottoprosentin, jos tämä on yrittäjälle edullisempaa (pienet ansiotulot kevyemmin verotettuja)
- Minimipääomatulo: käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitot
- Loppu jaettavasta yritystulosta on ansiotuloa

# Esimerkki

- ▶ Elinkeinotoiminnan tulos (jaettava yritystulo) verovuodelta 2017 on 10.000 €.
- ▶ Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus verovuonna 2016 on 20.000 €
- ▶ Yrittäjävähennys 5 % / 10.000 € = 500€
- ▶ Pääomatuloa on 20 % / 20.000 € = 4.000 €, jota verotetaan 30 %:n verokannan mukaan
- ▶ Ansiotuloa 9.500 € – 4.000 € = 5.500 €, jota verotetaan progressiivisen ansiotuloveroasteikon mukaan
- ▶ Vaihtoehtoisesti verovelvollinen voi valita pääomatulo-osuudeksi 2.000 € tai 0 €

# Palkat

- Elinkeinonharjoittaja ei voi maksaa itselleen palkkaa
- Palkkaa ei voi maksaa myöskään puolisolle eikä verovuonna enintään 14 vuotta täyttäneelle lapselle
- Muille maksetut palkat sivukuluineen ovat elinkeinotoiminnan vähennyskelpoista menoa

# Tappiot

- Elinkeinotoiminnan tappio voidaan joko kokonaan tai osittain
  - **vahvistaa**, jolloin se vähennetään elinkeinotoiminnan tuloista seuraavan kymmenen verovuoden aikana
  - **siirtää** vähennettäväksi yrittäjän pääomatuloista



# Elinkeinoyhtymä





# Yhtymät

- ▶ Yhtymiä on verotuksessa kahdenlaisia
  - Elinkeinoyhtymiä ovat avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö
  - Verotusyhtymällä tarkoitetaan kahden tai useamman henkilön muodostamaa yhteenliittymää, jonka tarkoituksena on kiinteistön viljely tai hallinta (verotusyhtymiä ei käsitellä kurssilla tarkemmin)
- ▶ Yleensä ainoastaan elinkeinotulolähde (EVL) mutta voi olla myös toinen tulolähde (TVL tai MVL)
- ▶ Jokaiselle tulolähteelle lasketaan erillinen tulos, jos useampia tulolähteitä

# Osakasverotus

- Elinkeinoyhtymä ei ole erillinen verovelvollinen, vaan ns. laskentasubjekti
- Verotus tapahtuu osakastaholla yhtymän verotettavan tulon perusteella
- Yksityisotot (ts. varojen nostaminen yhtymästä) eivät ole verotettavaa tuloa eivätkä vähennyskelpoista menoaa
- Yhtymän tase voi esim. yksityisottojen takia painua negatiiviseksi
  - ns. negatiiviseen pääomaan liittyy veroseuraamuksia mm. yhtymä-osuuksien luovutustilanteessa

# Tulo-osuus

- ▶ Yhtymän elinkeinotoiminnan tulos (tulot-menot) jaetaan verotettavaksi osakkaiden tulona (ns. veronalainen tulo-osuus)
  - Jos muita tulolähteitä, jokainen jaetaan erikseen tulo-osuutena osakkaiden verotettavaksi
- ▶ Osakkaiden tulo-osuudet määräytyvät yhtiösopimuksessa sovitulla tavalla (esim. X prosenttia yhtiön voitosta)

# Osakkaan tulo-osuus

- Osakkaan elinkeinotoiminnan (ja maatalouden MVL) tulo-osuus jaetaan verotettavaksi
  - pääoma- ja
  - ansiotuloksi
- V. 2017 alkaen ns. yrittäjävähennys = 5 % tulo-osuudesta verovapaata
- Muun toiminnan (TVL) tulo-osuutta ei jaeta vaan verotetaan pääomatulona
- Jakamisen perusteena on osakkaan osuus yhtymän elinkeinotoiminnan (tai MVL:n) nettovarallisuuteen (nettovarallisuuden laskentaan palataan myöhemmin)
- Voitto-osuus (ts. osakkaalle kirjanpidon mukaan jaettu voitto) ja yksityisotot eivät ole veronalaista tuloa vaan **ainoastaan tulo-osuus**

# Pääoma- ja ansiotulo-osuus

- Pääomatuloa on 20 % edellisen verovuoden nettovarallisuudesta laskettuna
  - huom. ei valinnaisuutta tuottoosentien suhteen kuten yksityisillä elinkeinonharjoittajilla
- Loppu on ansiotuloa
- Minimipääomatulo: käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitot

# Esimerkki

- Yhtymän elinkeinotoiminnan tulos verovuodelta 2017 on **80.000 €**
- Elinkeinoiminnan nettovarallisuus verovuonna 2016 on **40.000 €**
- Yhtiömies A:n osuus yhtymän varoista ja voitosta on yhtiösopimuksen mukaan 50 %
- A:n **tulo-osuus** yhtymästä on 40.000 € ja osuus nettovarallisuuteen 20.000 €
- Yrittäjävähennys 5 % / 40.000 € = 2.000€, joten veronalainen tulo-osuus on 38.000 €
- Pääomatuloa on 20 % / 20.000 € = 4.000 euroa, jota verotetaan 30 %:n mukaan
- Ansiotuloa 38.000 € – 4.000 € = 34.000 €, jota verotetaan progressiivisen ansiotuloveroasteikon mukaan

# Palkat

- ▶ Yhtymä voi maksaa palkkaa ja luontaisetuja myös osakkaalle, tämän puolisolle ja lapsille
- ▶ Vähennyskelpoista menoa yhtymälle, veronalaista ansiotuloa saajalle

# Tappiot

- ▶ Vaikka verotus tapahtuu osakastasolla, tappiot vahvistetaan yhtymälle
- ▶ Yhtymälle vahvistetaan tappio tulolähteittäin ja tappiot vähennetään saman tulolähteen tuloista seuraavan kymmenen verovuoden aikana
- ▶ Tappioita ei voida vähentää suoraan osakkaan verotuksessa (vrt. elinkeinonharjoittajan valinnanmahdollisuus)



# Hyödyllisiä Verohallinnon ohjeita

- Verohallinnon sivuilla on omat sivut eri yritysmuodoille ja sieltä löytyy helposti ymmärrettävää perustietoa eri yritysmuotojen verotuksesta  
<https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/>



Suvi Vänskä | Partner, Tax & Legal Services

+358 400 800 012

[suvi.vanska@aldersound.fi](mailto:suvi.vanska@aldersound.fi)

Alder & Sound | Eteläesplanadi 8 | FI-00130 Helsinki | [firstname.lastname@aldersound.fi](mailto:firstname.lastname@aldersound.fi) | [www.aldersound.fi](http://www.aldersound.fi)

*Tier 1 Finnish Tax Firm in 2018 & 2017 | The Finnish Transfer Pricing Firm of the Year in 2017, 2015 & 2011 | The European Tax Technology Firm of the Year in 2017*